

Lærervejledning til *Shell ud af verden*

Lærervejledning til [Shell ud af verden](#), en del af undervisningsmaterialet: [Erindringer om radikal aktivisme](#).

Sørg for at orientere dig i *Lærervejledning til erindringer om radikal aktivisme*, som du finder på siden, inden du læser denne særskilte lærervejledning, da den overordnede lærervejledning introducerer hele materialet samt kommer med bud på **organisering af arbejde**, **differentiering** og **opsamlende spørgsmål** til elevarbejdet. Du kan finde en indtalt introduktion til hele materialet og lærervejledningen [her](#) (3 minutter).

Rigtig god fornøjelse.

Skoletjenesten på Arbejdersmuseet.

Shell ud af verden	
Hvad	<p><i>Shell ud af verden</i> er bygget op omkring René Karpantschofs (f. 1965) erindringer fra sin aktivisme på den yderste venstrefløj.</p> <ul style="list-style-type: none">• René Karpantschof har været aktiv i BZ-bevægelsen. <p>Begivenhederne for disse erindringer handler om:</p> <ul style="list-style-type: none">• Aktivisme i midten af 1980'erne imod Apartheid-regimet i Sydafrika. <p>Lydklippene, hvor René Karpantschof fortæller:</p> <ul style="list-style-type: none">• er fra et interview lavet af Jesper Jørgensen, arkivar på Arbejdersmuseet. Interviewet blev lavet 15. august 2019.
Pointer	<p>Opgave 1:</p> <ul style="list-style-type: none">• René Karpantschofs forældre var socialdemokratiske landarbejdere. Faren var som jøde flygtet til Sverige under 2. verdenskrig. Både farens flugt samt det faktum, at forældrene var landarbejdere og ikke gårdmænd, har påvirket René

Karpantschofs senere aktivisme og solidaritet med de for ham undertrykte.

- René Karpantschof begyndte på Ribe Gymnasium i 1980, hvor han "*får kontakt med en helt anden verden*" (Kilde 1), som skal forstås som mødet med venstrefløjen: kommunister, fredsaktivister, SUF'ere.

Opgave 2:

- Ifølge René Karpantschof kunne det i BZ-bevægelsen ikke blive nemmere at forklare: "*at man handler militant*", når man handlede mod "*et racistisk, hvidt regime, der undertrykker et stort flertal af sorte*" (Kilde 2). Det var logisk, at bevægelsen tog del i kampen. Samtidig analyserede bevægelsen Apartheid-systemet til at være en del af "*den lorteverden*", som de kæmpede imod (Kilde 2). Apartheid-systemet blev altså til en klar manifestation på alt det, som BZ'erne opponerede imod i deres kamp for en lige verden.
- I Kilde 2 fortæller René Karpantschof, at de i BZ-bevægelsen ville gøre tingene "*effektivt*", hvorfor de i bevægelsen tyede til mere radikale og voldelige metoder blandt andet "*raids*" af kontorer. Overgrebene på de ansatte på kontorerne blev legitimeret med argumentet: "*de kom ikke til skade fysisk*" (Kilde 2).
- BZ-bevægelsen anså ikke sig selv som værende radikaliseret, men anså derimod de virksomheder, der støttede Apartheid-regimet, som værende radikaliseret, for eksempel Mærsk.
- René Karpantschof udtaler i Kilde 2, at de i BZ-bevægelsen blev forrået både i forhold til politiet, men også over for hvad man udsætter andre mennesker for. Der var altså tale om en intern radikalisering og forskydning af grænser for aktivisme.

Opgave 3:

- René Karpantschof udtaler, at han og BZ-bevægelsen "*ikke var imod demokrati (...)* De ville demokrati i samfundet og i verden" (Kilde 4). De var globale demokrater, hvilket legitimerede aktionerne mod aktører, der udøvede "*fascisme andre steder*" i verden. I BZ-bevægelsen overvejede de ikke, at de angreb en

	<p>virksomhed i Danmark, hvis "svinestregere foregår 10.000 kilometer væk" (Kilde 4).</p> <ul style="list-style-type: none"> • BZ-bevægelsen tænkte ikke så meget over effekten af aktiviteterne, men mere i, om det kunne mobilisere flere i "modstandskampen" (Kilde 4). Yderligere tænkte de i BZ-bevægelsen ikke på, om de gennem deres aktioner kunne skade demokratiet mere, da det i forvejen ud fra deres filosofi var skadet. • René Karpantschof oplevede, at det nationale og internationale politiske system svigtede i forbindelse med at gribe ind over for det sydafrikanske apartheid-regime, og den manglende "retsorden" medførte, at de i BZ-bevægelsen etisk kunne forsvare aktionerne (Kilde 4).
<p>Forbindelser til de andre materialer</p>	<p>De forskellige erindringer og kilder har interne forbindelser, og du kan med fordel anvende disse i din undervisning. Du kan for eksempel hive dem frem, når eleverne skal fremlægge for hinanden for at styrke deres refleksioner og analyser over aktivismens grænser. På den måde får eleverne vendt pointerne fra deres arbejde med aktivisterne, samt aktivistens grænser, udvikling og refleksioner. Denne parring har til formål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at nuancere elevernes forståelse af deres egen aktivist. • at få dem til at reflektere over, at forholdet til aktivismens grænser er individuelt samt kan ændres. <p>Forbindelsen mellem dette og andre materialer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morten Nielsen (se: <i>Boykot Sydafrika</i>) og René Karpantschof var aktive i anti-apartheidkampen samtidigt, og havde dengang meget forskellige syn på, hvordan man kom igennem med sit aktivistiske budskab. I kan derfor sammenligne de to forskellige tilgange og syn på, hvordan man kommer igennem med sit aktivistiske budskab. • Litten Hansen bekæmpede også apartheid (se: <i>En kogebog til Sydafrika</i>), og kan således tale sammen med Morten Nielsen og René Karpantschof. Her kan fokus være på forholdet mellem mål

	og midler. Hvor langt ville Litten Hansen gå for at nå sit mål i forhold til både Morten Nielsen og René Karpantschov?
--	--